

Oratio Funebris
in Obitum

Reverendi Domini
Benjaminis Wadsworth,

Jamdudum Collegii Harvardini
Præsidis, qui e Vita mortali in
immortalem migravit, Dic Mar-
tij Decimo Sexto,
Anno MDCCXXXVII.

Habita
in Aula Academiæ,
Ab Henrico Flynt. K
Collegii Harvardini Socio.

BOSTONI in Nov-ANGLIA, Excusum,
MDCCXXXVII.

Classis Luneburgensis

in Opere

Recensendi Domini

Principis Wettiniani

anno MDCCCLXVII

BRITISH

BRITISH MUSEUM

BRITISH MUSEUM

BRITISH MUSEUM

BRITISH MUSEUM

MDCCCLXVII

Dom
bil
to
res
ce

E

dem no
præter
inventu
mæ, in
ad plor
Wadsw
doctissi
reveren

Hic

bris, u

caligin

Vos

ficut o

is. E

ris Do

in luce

tuemini

afficit

(1)

Domini Curatores, Honora-
biles, ac Reverendi, Sena-
tores Academiæ, Professo-
res, et Tutores, reliquaque
celeberrima Corona.

Ex animo confiteor, me ad munus hujus diei
obeundum, et ad fungendum officium ora-
toris funeralis, nimis, immo et omnino in-
eptum esse, atq; imparem. Officium qui-
dem non lectum, sed coactum, non optatum, sed
præter voluntatem impositum. At cum alias nemo
inventus fuerit, qui partes, hujus provinciæ tristissi-
mæ, in se susciperet, humilis, et permœctus assurgo,
ad plorandam mortem luctiferam, *Domini Benjaminis*
Wadsworth, jamdudum hujus academiæ præsidis
doctissimi, prudentissimi, pientissimi, ac plurimum
reverendi.

Hic dies (domini auditores) est ater et lugu-
bris, ut verbis prophetæ utar est *dies tenebrarum*, et
caliginis, *dies nubis*, et *obscuritatis*.

Vos omnes alloquitur moesta, et orbata academia,
sicut olim *Jeremias* propheta, in lamentationibus su-
is. *Ego ille sum, qui experitur afflictionem, virga furo-
ris Domini, me dicit et cogit in tenebras, non autem
in lucem.* *Nil bene ad vos (O viatores omnes !) in-
tuemini, et videte, an sit dolor, par dolori meo, quo me
affecit Dominus, die æstus iræ suæ ferocissimæ.*

Sed

Sed quo nos fert, et quem ad finem sese exten-
dit, gravitas nostri mœroris? Decet nos dicere Deo,
cogitationem passi sumus, at non amplius offendemus,
quicquid ignoramus, tu Domine nos docero, et si pecca-
verimus, non pergemus ulterius. Quapropter Iehovam
versus speculabor, Deum salutis meæ præstolabor, et
Deus meus me exaudiatur. Ne latetot de me, O mi in-
imico! quum cecidero, tum resurgam, quum sedero ob-
voluntas ienobris, Dominus illucscet mihi. Jam Domi-
ni feram, quoniam peccavi in eum, usquedum causam
meam agat, et pro me iudicium exerceat, producens me
in lucem, ut fruam justitiam eius. Scimus Harvardi-
nates, probè scimus, quod Dominus Deus, magis-
trum nostrum, a capite nostro, hodie assumpsit, et
decet nos tacere, et non aperire os nostrum, quoni-
am Deus hoc illud fecit. Sed quis potest linguam
suam continere? Cum eum curru quasi sidereo, et
fulgenti, in Cœlum ascendentem, intuemur; quin
cum propheta exclamat, Mi pater! mi pater! cur-
rus Iraelis et equites ipsius! Jam vero, nobis qua-
tendum est, non lenanum, seu mantelam, sed potius
pietatem, et spiritum hujus nostræ Eliæ alicantis.
Immo nostrum est diligenter curare, et cavere, ne illo
a nobis discedente jacturam quoque divinæ præsentie
aliquatenus faciamus ideoque precibus ardentibus
Deum implorare, et sollicite inquirendo, cum pro-
pheta conclamare, Ubi est DOMINUS DEUS
ELIÆ.

Fuit ille præses defunctus, ah! fuit, decus, et for-
titudines Ecclesiæ Novanglicanæ, et academiæ Har-
vardinæ, dum in hac vita commoratus est. Jam
eum non amplius videmus, in hoc orbe terrarum.
Ast illum stantem super terram, cum redemptore
suo, et nostro, supremo die, oculis intuebimur.
Concedat Deus, ut cum illo ipso compareamus,
stantes ad dextram salvatoris nostri, Jesu Christi
quando cætu angelorum gloriaque paterna, ultimo
venturus

venturus est et nos omnes, in extremum judicium vivorum, et mortuorum vocari.

Interea sanctus ille vir, cum aliis sanctis usque ad resurrectionem sepulchro condormit, anima vero conditur in caelis, sicut Christus Iaulyatoris sua uite complexa in eternum. Nos autem in terra reliquit, sicut filios parente studioso, sollicito, et prudenti orbatos. Cura enim sua, et consilio, doctrina et exemplo, patientia et prudentia nos opusme precepit, in viam patis, ordinis et sanctitatis nos sedulo quæsivit et direxit.

Hic nunc manemus, ejus cura et precibus oniximus, rationis, consilii, et pieissimi exempli. Iudicium privati, ac destituti.

Gratia autem fuit, et indulgentia domini, quod pre-
cibus, curis, et laboribus fidelissimis, tam diuturnis
fructi fuerimus, quum sub salutari lenique ejus um-
bra conseruimus, plurimis deliciis, et pari emolu-
mento.

Atqui vero propter peccata nostra, et delicta, a
societate nostra, nimis indigna separatus et disjunc-
tus in perpetuum evasit.

Hoc est opus Dei, in omnibus dominantis, cuius
providentia potenti, et sapienti humiliter nobis est
submittendum. Hoc nostrum est grave infortunium,
eius autem solamen, et gaudium sempiternum:
abiiit enim ad caelum usque supremum, ad Deum
omnium judicem, ad Iesum mediatorum, ad myriadas
angelorum, et spiritus justorum consummatorum, præ-
mium laboris et fidelitatis, patientie et fortitudinis,
in omnibus officiis, et munis, et temptationibus lar-
gum, et infinitum ex misericordia divina sola re-
cepturus. Audivit sanctus preses, jam nunc audi-
vit vocem salvatoris benignam, ei dicentem, Euge,
sire bone et fidelis, ingredere in gaudium Domini sui.
Adestum, patris mei benedicto, possideto regnum, tibi
paratum, et iacto mundi fundamento. Nonne etiam

in hac re, vocem Spiritus Sancti, nos omnes quisque audimus? Beati ab hoc tempore, mortui si, qui in Domino moriuntur: immo, dicit Spiritus, ut a laboribus suis requiescant, et eas eorum opera sequuntur.

Tam tandem ut spero, mihi vitio non vertetur, si de vita et actionibus reverendi praesidis, aliquantum enarrarem. Dignissimus ille vir, natus fuit in oppido Miltonia, seu potius Donecpria, ut eo tempore vocabatur, filius ordine septimus, digni viri D. Iulii Samualis Wadsworth, qui occidus est prælio, manibus Indorum barbarorum, vitas et fortunas patrum suarum, et parrotarum, defendendo, pro aris et focis, fortiter dimicando; quinetiam in campo prælii, aut ab eo prope, apud illas Sudburianas, nunc jacet sepultus, et in coquas reliquias, hic ejus filius pietate erga patrem commotus, monumentum erexit.

Reverendus praeses pietatem et religionem a præsidia coluit, et indicavit. Quæ cum eo crescebat, usque dum togam acceperit, virilem; ab incunabula, et deinde per totum vitæ cursum, se Christo et ejus servitio sancte dicavit et consecravit. Sicut etiam scientiam, et peritiam, in linguis literatis, artibusque liberaribus, Concessit Cantabrigiam, ad capiendum ingenii cultum. Hic studiis se sedulo applicabat, et bmoimodam literaturam, hisce musarum sedibus, venebatur. Ita ut cum in hac academia, una aulungi fuerimus, facile memini, hujus viri notabilem innocentiam, et morum integratatem, cum laudato in studiis progressu conjunctam. Tandem se addixit studiis theologicis, in qua disciplina, ceteris omnibus superiori, multum profecit; eousque, ut ad docendum in ecclesia et ad prædicandum eternum Christi evangelium, aptus promptusque evasit.

Postea ad pastorale officium, a prima ecclesia Bostoniensi, electus est; atque in sacro isto officio, et gravi plurimum vitæ suæ consumpsit, ad gloriam Christi.

Christi
suo
omni
Jesu
gene
cienc
urbe
T
pluri
niste
et lu
cui d
testis
potis
rum
co i
nim
priv
en co
cader
mort
bus
num,
lhat
empty
a ma
Christ
num,
et in
Spiritu
plissim
dici p
doran
quod pulch
nimis
impiis

Christi, et salutem animarum immortalium, omni-
auro preiosiorum, promovendam, totis viribus,
omnibusque nervis, contendit. Exemplum, beati
Iesu salvatoris imitando, et homines cujuscunque
generis, praesertim pauperes, pluribus beneficiis affi-
ciendo, operaque Dei, qui illum misit, operando,
urbe et rure commeavit.

Testes suæ charitatis, et humilitatis, apud nos
plurimos reliquit. At quot fuerunt vera et felicia, mi-
nisterii sui sigilla, et quantus interni cordis fuit labor,
et iustitio, in animabus Christo lucifaciendis, Deus,
cui diu integreque servivit, in evangelio filii sui, est
nihil, *solum es fidelis.* Posthac, et in progressu tem-
potis, placuit Deo optimo et maximo, omnium re-
rum in terra cœloque dispensatori, hanc societatem,
et infelicem, suo capite et principali, honorabili-
nim, et reverendo D. *Johanne Letoresto*, subito
privare, qui dum apud nos vitam egit, lumen fuit
et columnæ, decus et ornamentum hujus nostræ a-
cademiæ, multa passi sumus, multumque amissimus,
morte repentina hujus viri generosæ, docti, et pluri-
bus nominibus honorandi. Nostrum autem dam-
num, fuit ejus lucrum, et emolumentum eternum.
Ibat enim ad astra poli, usque ad cœlum supremum,
empyreumque, præmium laborum, victori dandum,
a manibus Dei gratosissimis, acceptus, et Iesum
Christum, delicias sui patris, angelorum, et homi-
num, apertis oculis, et facie ad faciem intuiturus;
et in ejus imaginem, ex gloria, in gloriam, sicut
spiritu Domini, transformandus. De illo viro am-
plissimo, et doctissimo, a quovis excellenti genio,
dici potest, ut olim, a longe sequor, vestigia semper a-
dorans. Inscribere convenit, in ejus monumento,
quod *Aristoteles Philos* phus, longe ab hinc, in se-
pulchro magistri sui *Platonis* divini, exarari voluit,
nimis, hic jacet homo, quem non licet, nec decet,
impiis vel ignorantibus laudare.

Sed ut ad propositum redeamus, eadem divina providentia, in omnibus veneranda, que tunc temporis, subitanea morte praesidis, constitutionem collegii valde dirupit, et in nos fecit incursionem, plurimum aquarum inundationi aequalem, immo et maiorem, nobis tandem rem publicam literariam, feliciter et gratiore restituit. Quæsivit enim, et invenit hominem, qui sepe obduceret, et in irruptione coram Deo consideret, pro nostra académia, ne eam omnino everteretur. Quamobrem, coniunctis vobisbus honorabilium, et reverendorum curatorum, atque tenatus academiz honorandi, reverendas damminus Wadsworth ad implendum latum hoc intervallum, vocatus est. Et nemo nescit, qua humilitate, et simplicitate suarumque rerum abnegatione, quietiam erga divinam voluntatem submissione, officium praesidis, grave et imminentium, in se suscepit. Porro autem, nobis officios facile notum est, qua fidelitate, et constantia, ad officium suum obeundum, se contulit; atque sub multis infirmitatibus, et corporis languoribus, quod exercitium fidei, et patientiae fortissimæ, solidissimeque exigit.

Nullus autem est, qui non agnoscit, quod cum modice convalesceret, et sanitudo corporis cum quodammodo permisceret, constans fuit, et regularis immunere obeundo, et in omnibus partibus officii sui perficiendis. Quinid tamta fuit in eo propensio, ad opus proprium, et debitum absolvendum, ut vires corporales frequenter excessit; illatique in posteriore sua vita parte, magis atque magis constabat adeo ut saepe audivimus, eum votum sui animi exprimentem, se labore porius, quam rubigine, molestæ maluisse.

Tandem accessit fatalis dies, et mortis decretum in se suscepit, et felix ei, maximeque beatum fuit, quod tempore anteacto, et per totam sui vitam dicidisset non ubi ipsi, nec ullis aliis creaturis confidere,

dere, sed soli Deo omnipotenti, fidi, et mortuos
resuscitanti.

Jam hic vir sanctus, si quispiam alius, cum Iesu
Christo salvatore ovare posuir, Ego te glorificavi in
terra, opus quod mibi dedisti ut facerem, consummavi;
nunc igitur glorifica me; tu pater, gloria tua sempiter-
na. Et cum beato apostolo exultante, Ego jam li-
bor, et praestitutum tempus mea dimissum nunc infas-
certamen illud praeclarum decertavi, cursum deregi, si-
dem servavi, quod reliquum est, repperitur mibi iustitia
corona, quam reddet mibi Dominus illo die, iustus illa
judex, non solum autem mibi, sed et omnibus, qui illu-
m illum ipius aduentum expectavirent.

O vos misis dicati! bujus academiz alumni! quo-
ties ejus preces ardentes audivistis? Lachrymasque
vidistis taneras? Quoties ejus consilia, monita, hor-
tatus fidelissimos recipistis? Ejus laborem, patienti-
am, charitatem penitus cognovistis. Deus autem
plus novit de ejus tacito, secreto, et cordato zelo,
cura, et solicitudine pro vestrum omnium salute:
a quonodo, vos sui filiolas, sicut apostolus, iterum
parturivit, ut Christus in vobis formatur. Adhuc e-
tiam, ut nobis videtur, nunc temporis, illum audi-
mus, vos omnes alloquentem, et hortantem. O mi-
discipuli! Literis incubite; addicite vos studiis,
adeo ut profectus vester manifestus, clarusque eva-
dat; pietatem, pacem, justitiam, charitatem, et
omnimodam vita sanctimoniam consequimini, sic
iur ad astra! Legibus, ac statutis collegii, vos reli-
giose subjecite; praeferim Deum precando, vos di-
ligenter et constanter exercete, magna enim et mira-
bilia precibus ad Deum forventibus efficiuntur. Hoc
agendo, Deus vobis benedicet, et reddet vos com-
munia et publica beneficia, virosque bonos, honestos,
et insignes, et publicas, cum civili, tum ecclesi-
asticas egregie lauteque benefacturos.

AXIOMA

Axioma est in philosophia morali positum, et comprobatum, videlicet *Qualis vita fuit, talis mors futura est*, cui quod est consentaneum, legimus in scripturis, *obscurus integrum, et aspice retrum, finem istius viri esse pacem*. Defunctus praeses hujus observationis exemplar clarum exitit et evidentissimum. *Integer vita fuit, fidelisquis purus, in omnibus Deo et hominibus fidelis, unoquoque officio, ut fungetur, fideliter curavit; ne multa, vixit Christo, placuit Deo, generationi ministravit, et operibus justitiae, miserecordiae, et pietatis, omnem sui vimam consumpsit.* Jam exicium audite; nam, ut dicitur, *exitus acta probavit, finis hujus viri fidelis et sancti, omnibus consentientibus, fuit pacem, solamen, et altissima tranquillitas, fides ejus et spes, et firma in Domino confidentia, vel articulo mortis viguit, et ad vita extremum inconcussa manebat*.

Nec timuit mortem, aculeo cassam, sed cupivit, nec tremuit a diabolo, cuiusvis mortis inimico, sed quiete et placide in Christo dormivit, et insumum beatum Iesu redemptoris, ipsius procul dubio amantissimi, suam sanctam tandem efflavit animam. Regnus denique, hujus viri sancti est in Domino gloriosa, et veritatem istius, prophetarum, documenti expertus est, *Justitiae opus est pacis, et effectus justitiae est tranquillitas et securitas in eternum*. Illus quoque apostoli in mortem triumphantis, *O mors ubi est aculeus? O sepulchrum ubi vitoria tua? aculeus vero mortis est peccatum, vis autem peccati est lex;* at Deo habet or gratia qui dat nobis victoriam, per Dominum nostrum Iesum Christum. Itaque fratres mei dilecti stabiles estote, immoti, in opere Domini semper eminentes, quum sciatis laborem vestrum non satarum esse in Domino inanem.

Tandem aliquando, ad inspectores, et rectores hujus collegii se convertit oratio. *Vestrum est viri honorabiles, et reverendi, curare et providere ut* praeses

per se succedaneus legatur et designetur, qui sepem
uptam instauret, et in disruptione, pro academia nostra
coram Deo, consistat; qui polleat doctrina, pruden-
tia, et pietate, et aliam matrem nostram, cum sui
ipius filiis, bonis rectisque viis manuducat; qui non
sua querit, sed multorum commoda, ut piis prin-
cipiis, bona literatura, et omnigena virtute vix
et actionum instruantur. Adeoque ut temporis
progressu, et favore divino, fiant servi Christi boni,
fortes, fideles, et literati, reipublicæ et ecclesiæ max-
imum emolumentum prolaturi.

Quod reliquum est, recipiat Deus optimus maxi-
mus, hanc academiam, sub nube et tutamine be-
nignæ suæ providentiaz; dona et charismata sancti
sui Spiritus in cordibus omnia nostrum diffundat,
et mentes nostras illuminare dignetur, salvifica cog-
nitione solius veri Dei, et filii sui Jesu Christi, quem
probe et vere cognoscere, ita ut ei, ejusque beato
evangelio fideliter obsequiamur, vita erit, gloriaque
perennis et sempiterna.

F 3 N 3 S.

卷之三